

Сотувда эркин нархда

ДОНАСИ 25 СЎМ

Дўконга ручка харид қилиш мақсадида кириб, у ерда мактабдошларимни учратиб қолдим. 10-синф ўқувчилари 25 сўмдан доналаб сигарет сотиб олаётган эканлар. Ҳаттоки, улар орасида ҳаммага ўрناк бўлувчи синфком Хусан ҳам бор экан. Кузатиб турсам Хусан ҳам иккита сигарет сотиб олди. Унга: «Сени синф раҳбарингга айтиб бераман», - десам, ўзини оқлаш учун: «Бу менга эмас, манави болага», - деб ёнидаги бўшроқ ўртоғига бериб қўйди. Сўнг дўкондан чиқиб кетишди. Четдан кузатсам синфкомнинг ўзи ўртоқларини атрофига тўплаб шунақанги чекапти-ки! О, чекиш бўйича уста бўлиб кетишибди. Энг қизиғи шундаки, сигаретни одатда кўп сиқилган кишилар чекишади. Эндигина ўн бешга кирган мактабдошларимнинг дарди нима экан?

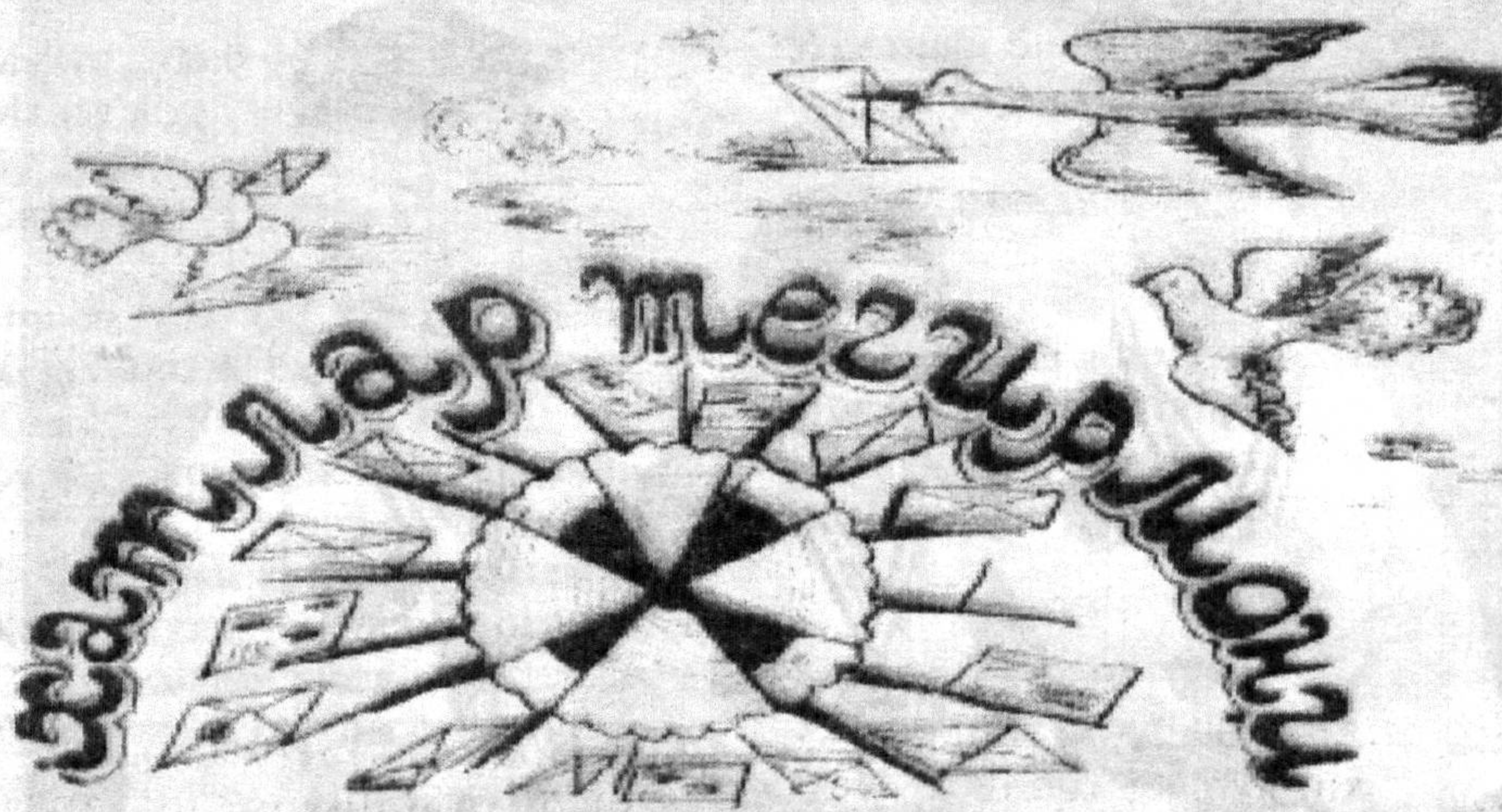
Сурайё ШОБОБОЕВА,
Тошкент шаҳридаги
274-мактаб

ҚАЛБИМ АРДОҒИДАСИЗ

Устоз ҳақида сўз кетганда беихтиёр мактабда биз каби ёшларга ўзларини бутун билимини бахшида этган инсонлар кўз олдимга келади. Меҳринисо Кенжаева, Назира Ҳамдамова, Эргашой Хусенова каби устозларимиз шулар жумласидандир. Айни пайтда, мен Рўзигул Шойиқуловани алоҳида меҳр билан эсга оламан. Бу устозимни таърифлашга муносиб сўзлар топа олмайман. Илк бор қўлимга қалам олганимда мақолаларимни Рўзигул опамга кўрсатдим. Шунда устоз уларни қўлимга қайта тутқазганларида алакимдан йиғлагандим. Бунинг боисини мана энди тушунмоқдаман. Биринчи мақолам чиққанида улар билан бирга ёш боладек қувонганимизни ҳали-ҳали эслайман.

Азиз устозим, сизнинг беминнат ёрдамингиз туфайли талабалик бахтига муяссар бўлдим. Сиз ҳамиша қалбим ардоғидасиз!

Гуландом ЮНУСОВА,
ТошДУ, журналистика
факультетининг 1-курс талабаси.

«Биз - Президент фарзандларимиз!» Наманган шаҳридаги «Паҳлавон» спорт мажмуида 2 кун давом этган шоу-концерт на-

манганлик ёшлар ва ўсмирларнинг руҳий-маънавий олами жоланган кўзгу бўлди. Энг сара ёш ижрочилар, мусиқий жамоалар иштирок этган бу концерт ва ба-

дий чикишларда Фарғона водийсининг барча ҳудудларидан келган ёшлар иштирок этишди. Тадбирни Наманган вилоят телерадиокомпанияси ташкил этди.

Н.ХЎЖАЕВА.

KAMALAK, NINA TARVUZ.

Go'zal bahor kunlarining birida shovullab yoqqan jaladan so'ng osmon o'z husnini ko'z-ko'z qilmoq uchun kamalakdan gulchambar taqib, ona zaminga nazar tashlaganda, zamindagi bir-biridan go'zal daraxtlarni, kamalakning barcha ranglarini o'zida mujassam etgan bog'u-roq'larni, cho'qqilarida qor yiltillayotgan osmono'par tog'larni, dalayu, polizlarga shoshib oqayotgan jig'alarni, o'z-o'zidan qaynab chiqayotgan buloqlarni, polizlardagi odamlar obihayot deb ta'riflayotgan qovun-tarvuzlarni, naqshindor binolarni, chamanzorlardagi, qoshuko'zlari tunning qoraligidan, lab-yonoqlari lola qirmiziligidan rang olgan, kamakakdan yasalgan gulchambardan go'zalroq kiyimlar kiyib, qo'llardagi oddiy ninalar bilan hayot nafisligi, umr beg'uborligini ajoyib mo'jizalarini yaratayotgan sarvinoz qizlarni ko'rib, bu zaminda o'zidan go'zalroq narsalar borligini, buni avvalroq bilmaganini o'ylab, o'z-o'zidan uyalib, qizarib-bo'zarib ortiga qaytdi.

Oliya BO'RIYEVA.
Alisher Navoiy nomli
respublika
Nafis san'at liseyining 9-sinf
o'quvchisi.

MEN OSMONNI YAXSHI KORAMAN

Qushlarni ham. Juda ko'p o'ylayman, qushlar osmonni bunchalar sevimasa... Agar ularni ozgina xurkitib yuborsangiz o'zlarini osmonga otishadi.

Qishloqqa borganimda ayniqsa, ularni ko'p kuzatganman. Ushlamoqchi bo'lib ko'p harakat qilganman. Lekin mening maqsadim ularni urish yoki o'ldirish emasdi. Faqat yaxshi ko'rganimdan ularni boqib, yomon bolalardan asragim kelardi. Qushlar esa meni tushunishmasdi.

Bir kuni Dilshod akam bilan qovun poliziga bordik. Katta yo'lning bir tomoni poliz bo'lsa, ikkinchi tomoni ko'm-ko'k maysazor ekan. Ko'zim maysalar ustida o'tlab yurgan 10-12ta qora mollarga tushdi. Qizig'i, ularning ustida qushlar g'uj-g'uj o'ynardi. Shu topda chug'urlab o'ynayotgan qushlarning juda xursand ekanliklari ko'rinish turardi. Chopib bormoqchi edim, Dilshod akam to'xtatib qoldilar.

-Qushlar odamlarni yomon ko'radimi?- so'radim ulardan.
-Yo'q, qushlar odamlardan qo'rqadilar - dedilar Dilshod akam. Odamlar qushlarni ushlab, qafaslarga soladilar. Oyoqlaridan bog'lab bolalariga o'ynasin, deb beradilar. Bolalar qushlarni ayamaydilar, shafqatsizlarcha qiynaydilar.

Men shu kuni qushlarni urish, o'ldirish niyati menda bo'lmasa ham ularni tutish fikridan qaytdim.

Qushlarni bag'rida asrayotgan osmonni esa yana ham yaxshi ko'rib ketdim.

Javohir NORQOBILOV,
Yunusobod tumanidagi
17-lingvistik gimnaziya
maktabining 2-sinf o'quvchisi.

«ОТАНГ-БОЗОР ОНАНГ-БОЗОР»

Тошкентда турли бозорлар кўп. «Қорақамиш» даҳасидаги «Табассум» магазинининг ёнида ҳам аҳоли учун мўлжалланган ўзгача бозорча мавжуд. Эътибор берган бўлсангиз, юқорида бекорга ўзгача деган иборани ишлатмадим...

Бозорчада кундалик эhtiёж учун барча егуликларни харид қилсангиз бўлади. Арзон ҳам эмас, қиммат ҳам эмас. Лекин у бозорчага кеч соат 7-8 ларда ҳеч қачон йўлингиз тушиб қолмасин. Кундузи билан савдо қилган опа-сингилларимиз «Смена» алмашадилар. Яъни ўринларини кечки бозорчиларга тақдим этишади. Ажабланманг... Ажабланадиган воқеани ҳозир айтиб бераман.

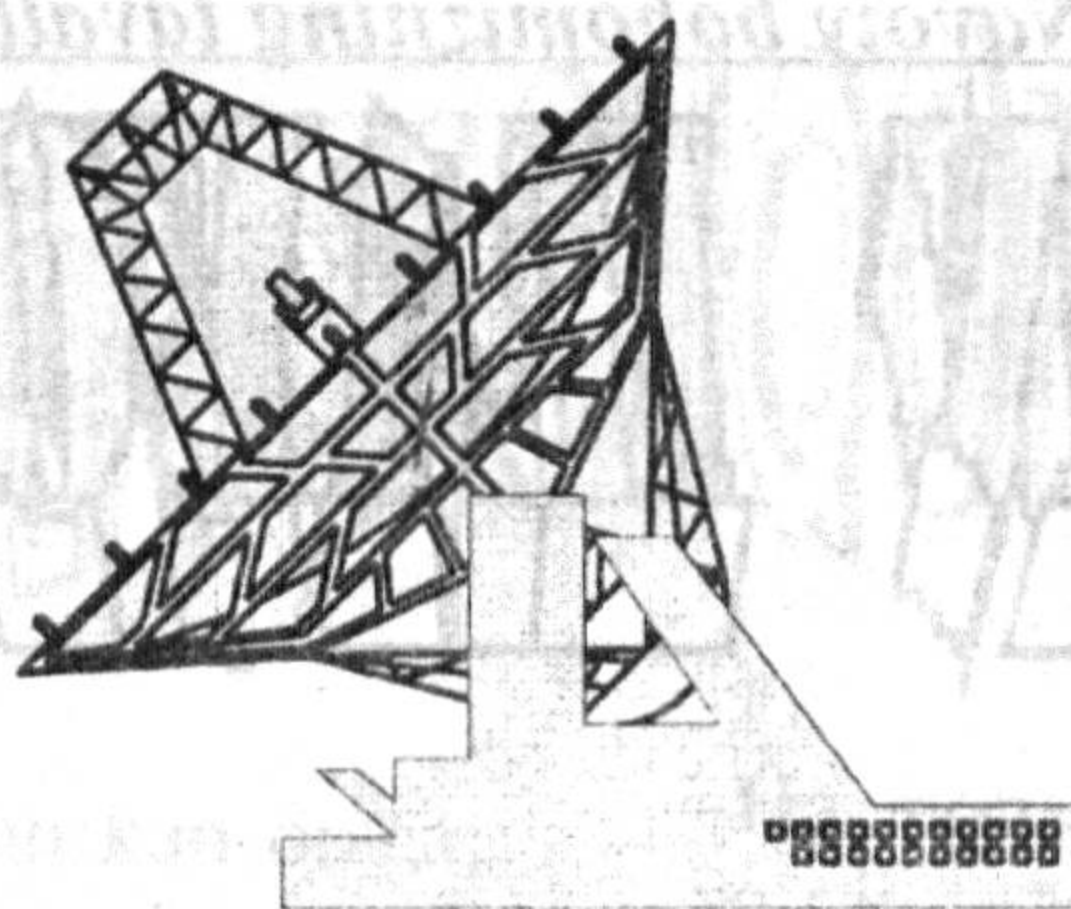
Хоҳ ишонинг, хоҳ ишонманг, ишдан кечроқ қайтганлигим учун ўша бозорчадаги уруш-жанжалнинг устидан чиқиб қолдим. Бозорчи эркак ва аёллар бир-бирларини ёмон сўзлар билан ҳақорат қилишарди... Савдосидаги барча нарсаларни бир-бирларига отиб, тинч аҳолини оромини бузишарди. Ибо-ҳаёни унутиб қўйган бу кимсаларга нахотки тартиб посбонлари ёки бозорча рўпарасида жойлашган Собир Раҳимов тумани масъулларини назари тушмаган бўлса?

Кузатиб турсам, уларни сўқиниб-бақиришларидан ниманидир тушунган ёш болалар бир-бирларига қараб кулаяптилар. Бу болаларни янги сўзлар билан «гаништириш» эмасми? Ёки хоҳлаганча бақириб, «Мен сендан зўрман»- қабилида иш тутаетган бу кимсаларга Давлат қонунида жазо йўқмикин?

Нилуфар ДАВИДОВА.

Бирлашган Миллатлар Ташкилоти Бош Ассамблеясининг қарори билан 2000 йил - дунё бўйича Халқаро Маданият йили деб эълон қилинди. Бундай қарор қабул қилинишининг сабаблари кўп. Жаҳоннинг турли минтақаларида давлатлараро, миллатлараро, баъзи жойларда эса турли ижтимоий гуруҳлар ўртасида ўзаро келишмовчиликлар содир бўлмоқда. Бу жаҳон аҳлини ташвишга солаётир. БМТ Бош Ассамблеясининг яқинда бўлиб ўтган 54-сессиясида Дунё Маданияти ҳақида Декларация ва уни амалга ошириш дастури қабул қилинди. Унда таъкидланишича, жаҳон маданияти турлича дунёқарашлар, анъаналар, ҳатто ҳурматга, зўравонликнинг ҳар қандай кўри-нишларини тугатишга, айирмачиликнинг барча турларини бартараф этишга асосланган турмуш

тарзи ва ахлоқ турларини ўз ичи-га олади. Шунингдек, Декларация мустақилликнинг барча принципларини тўла ҳурмат қилиш, мамлакатларнинг ҳудудий яхлитлиги ва сиёсий мустақиллигини асрашни, ҳар

ланишини жаҳон аҳли олди-га ва-зифа қилиб қўяди. Хужжатда маданият дарахтини бешикаст ўсишида ота-оналар, педагоглар, сиёсий, ижтимоий арбоблар ва гуруҳлар, журна-листлар, илмий, ижодий ва

билан аёлларнинг тенг ҳуқуқли-лигини, эркин ахборот алмаши-ниш ва билим олиш эркинлиги-ни таъминлаш каби масалалар шулар жумласидандир. Дастурда 2000 йилни Ер юзи болалар ман-фаатларини ҳимоя қилишни ку-чайтиришга алоҳида ўрин ажра-тилган. Жумладан, болаларнинг билим олишда, умуминсоний қадриятлардан фойдаланишда тенг ҳуқуқлилигини таъминлаш бош масала даражасига кўтарил-ган. Болаларни инсонпарварлик руҳида тарбиялашга қаратилган махсус адабиётларни ўқув дастур-ларига киритилиши қўллаб-қув-ватланилган. БМТга аъзо мамла-катлар ҳукуматлари юқоридаги тадбирларни ўз маҳаллий- ҳудудий доираларда, шунингдек, минтақалараро ва халқаро кўлам-да амалга ошириш чораларини кўришлари таклиф этилди.

МАДАНИЯТ ЙИЛИ

қандай келишмовчиликлар ва ни-золарни тинч йўл билан бартараф этиш, эркинлик, адолат, демок-ратия, ҳур фикрлилик принци-пларига амал қилиниши зарурли-гини маълум қилади. Шунингдек, жамиятнинг барча қатламлари ва халқлар, миллатлар ҳамда мада-ниятлараро ўзаро ҳурмат таъмин-

бошқа гуманитар соҳа вакил-ларининг ўрни бекиёс экани таъ-кидланган. Дастурнинг жаҳон ма-данияти соҳасида амалга ошириш дастури жуда кенг қамровлидир. У таълим, барқарор ижтимоий ва иқтисодий тараққиётни, инсон ҳуқуқларига алоқадор барча ма-салаларни қамраб олган. Эркалар

ШОХДОР ОДАМ

Бурятия Республикасининг Улан Удэ шаҳрида яшовчи бир кишига табиат ғалати «совға» ато этди: Унинг боши-да ...шоҳлар... ўсмоқда. Бу одам бошининг икки тарафидан йирик, каттиқ шоҳлар пайдо бўлди. Бахтсиз киши бу ғаройиб «ўсимта»ларни олиб ташлашларини сўраб шифокорларга кўп бора мурожаат қилди. Айрим шифокорлар ми-жозга ёрдам кўрсатиб, мазкур шоҳларни жарроҳлик йўли билан кесиб ташлашди. Бироқ фойдаси бўлмапти. Олимлар бунинг сабаби генлар фаоли-ятининг бузилишида демоқда. Чунки республикада ҳар йили 180 та чақалоқ турли генетик нуқсонлар билан дунёга кел-моқда. Масалан, олтибармоқ-лилар, думғаза суяги ўсган (думли)лар, сертукли болалар сони ортиб бормоқда. Бахтга қарши улан-удэлик бу шоҳдор одамнинг дардига чора топиш ҳозирги замон тиббиётининг кўлидан келмаслиги аниқ.

Маълумки, болалар ораси-да тутқаноқ касали кўп учрай-ди. Бу - асосан, бош миянинг жароҳатланишидан қолган асоратдир. Катта ёшдагилар орасида эса инсульт ва бошқа шунга ўхшаш касалликлар оқибатида қўл-оёғи ишламай

Қирғизистон тизма тоғи-нинг марказий қисмида қад кўтарган номсиз чўққига Чин-гиз

Айтма-тов номи берилди. Маълум-ки, кўплаб ажойиб қисса-лар ва романлар муалли-фи, дунёга машҳур жамо-ат арбоби Чингиз Тўрақу-лов бултур муборак 60

ёшга тўлган эди. Шу му-носабат билан кўрилган тўй тадбирлари орасида Қирғизистон

ЧИНГИЗАЙТМАТОВГА ТОҒ СОВҒА ҚИЛИНДИ

Республикаси-нинг Президенти Асқар Акаев Фармони билан ёзувчининг номи чўққига берилиши бекиёс совға ва адибга эл-юрт ҳурмати-нинг тимсоли бўлди.

САҚИЧ КЕЛТИРГАН ТАШВИШ

Ленинград вилоятидаги Тюменск туманидаги Никольск қишлоғида жойлашган 3-мактабнинг 12 ўқувчиси «овқатдан заҳарланиш» деган ташхис билан шифохонага тушди. Маълум бўлишича, улар Красный Бор яқинидаги бир ўрага ташланган усти очик қоп ичидаги сақичларни олиб чайнаган эканлар. Бу сақични вилоятдаги бир қўшма корхона ишлаб чиқарган, бироқ уни тайёрлашда хатога йўл қўйилгани сабабли у сотишга рухсат этилмаган ва ахлатга ташланган бўлган. Қизиқувчан болалар эса бир қоп текин сақични бўлишиб олишган ва «мазза қилиб» чайнашган.

ТУТҚАНОҚНИ ҲАМ, ШОЛНИ ҲАМ ДАВОЛАШ ЙЎЛИ ТОПИЛДИ

қоладиган - шол бўлиб қолиш ҳолатлари содир бўлади. Яқинда Новосибирск Жарроҳлик Илмий-тадқиқот институтида одамнинг шикастланган миясини жарроҳ-лик йўли билан даволаш йўлга қўйилди.

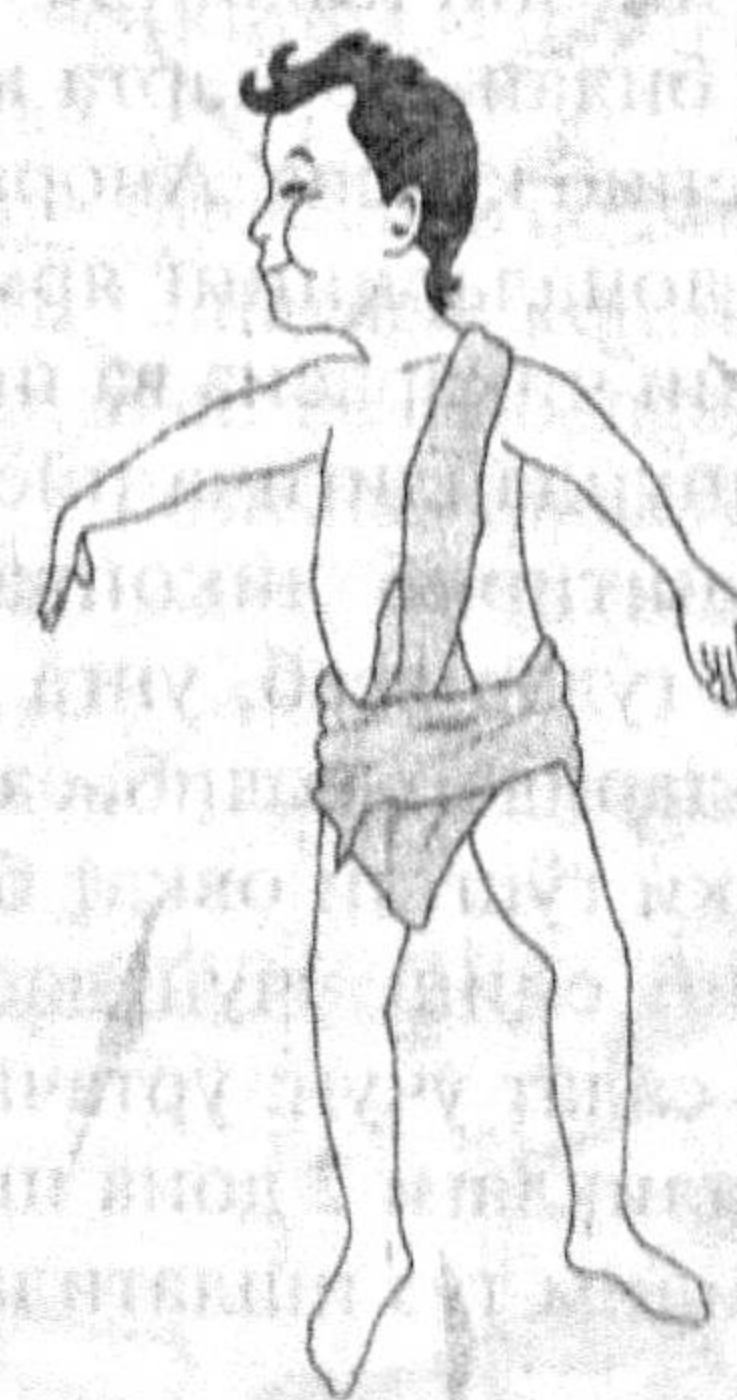
Институт олимлари одам бош

мияси жароҳатлари, тутқаноқ ва шол касаллигини даволаш усти-да 7 йилдан бери олиб борилган текширишлари натижасини қўлга киритдилар. Улар жароҳатланган бош миянинг шикастланган қис-мини қон билан тахминлаш усу-лини яратдилар.

КИМ ХУШЧАКЧАК?

Англиялик руҳшунос Тони Фалоуп қизиқ хулосани эълон қилди. У 15 ёшдан 55 ёшгача бўлган минглаб қиз-аёлларни кузатиб шундай хулосага келди: одамнинг табиати мижози унинг сочининг рангига боғлиқ бўлади. Жумладан, малласочлилар мус-тақиллик ва фавқулодда қилиқ-лари билан ҳаммани ортда қол-диришади. Улар ўта қизиқувчан ва беқарор бўладилар. Бундайлар-га ўзгаларнинг фикри - бир пул!

Бугдойранг қиз-аёллар ода-да ўзининг ташқи кўринишига кўпроқ эътибор беришади. Жамо-ат орасида улар ҳаммани кўзга ташланиб туришади. Қорамағиз қизлар эса - аксинча: улар одам-ларнинг ички дунёси устида кўп қайғурадилар. Улар - итоаткор ва мулоҳазали бўлишади ва ҳамма-га ёқиб исташади. Энг қизиги шундаки, сочини бўяган қизлар-нинг ҳам табиати ўзгача экан. Сартарошхонадаги оддийгина муолажа-пардоз ҳам одамнинг фикр-уйларига таъсир этаркан. Бундан чиқди, дунёдаги энг машҳур бўялган бугдойранг хо-нанда Род Стюарт «Бугдойранг-лилар хушвақт яшайди», деб куй-лаганида ҳақ экан-да!

9- fevral- Alisher Navoiy bobomizning tavallud topgan kunlari

АЛИШЕР НАВОЙИ

Bismillahir rohmanir rohim,
Undan o'zga yo'qdir panohim.
Xayollarim charx urar tinmay,
Bezovtadir tunni ham bilmay.
Fikrlarim to'plab bir joyga,
Tilanayin to'lin ul oyga.
Yodi bilan charag'on ruxim,
Xayollarga tolib qoldim jim.
Muhabbatim oshdi kun sayin,
Ta'rifga so'z axtardim tayin...
Bir nuroniy mo'ysafid odam,
Ruhim sari tashladi qadam,
Jilmayadi yuzi mohitob,
Qulog'imga keldi bir xitob.
—Bo'tam, ne haqda o'ylayursan,
Nechun sen meni chorlayursan,
So'yla vujudim quloq, tinglay,
G'aming nedur men buni bilay.
—derdi ustoz holimga qarab,
Ul yonimda turardi, yo rab!
Bo'tam qo'rqma rabbing emasman,
Oddiy qulman, Shohman demasman.
Hassasiga suyangan holda,
So'z qotdi tili go'yo bolda.
Jilvasi jon gulshan oroyishi,
Ko'rmog'i mahzun ko'ngil osoyishi,
Zotiga juz lutf-u safo bermayin,
Lekin anga bo'yi vafo bermayin.
Ul uchun vafo rangidan ozod o'lib,
Ahli vafo joniga bedod o'lib,
Kimga vafodin beribon choshni,
Bir nafas olmay ko'zidin yoshni.
Kimki ishi g'ayri vafo qilmayin.
Bahri anga g'ayri jafo qilmayin...
Otda ketib borar Navoiy
Mo'ysafid ko'rindi shu oni
Ust-boshi chang, o'tin tashirdi,

Ustozning hayratini oshirdi.
Otdan tushdi ko'ksida qo'li
Bildiki, bir ikkisin yo'li,
Alik oldi mo'ysafid darrov,
Yordam beray deb sizga birrov.

Keling, chiqing otga-horibsiz,
Yo'l g'amidan juda oribsiz.
Mo'ysafidni otga chiqarib
Ko'taribdi o'tinin borib,
«Ey bori mavjudga sendin vujud,
Balki vujud ahliga fayoz jud,
Qatmi adamdin neki mavjud o'lib,
Sojida o'lib sen anga masjud o'lub.
Kimki boshi sajdada —masjudi sen,

*Pushkin o'z asarlarida 21 ming 197 ta
betakror so'z ishlatgan.*

Shekspir salkam 20 mingga,

Servantes 18 mingga yaqin,

Alisher Navoiy esa 1 million 378 ming

660 ta betakror so'z ishlatgan.

O'tkir HOSHIMOV,

O'zbekiston xalq yozuvchisi.

Kimki yuzi qiblada—ma'budisen...»
Mo'ysafid tinglabdi-yiq'labdi,
Ash'or tinmay qalbin tig'labdi.
«...Bungaki aflok sabuk sang erur,
Yo kurrai xok kuxan lang erur.
Sendin alar junbish-u oromi ham,
O'ylayki ijohi ham, e'domi ham.
Gunbadi mino bilatoqi sipehr,
Kim anga sham' anjum erur, shamsa mehr.
Dardida qosir bo'lubon hislari,
Chun ko'rubon aql muhandislari...»
Navoiy o'qibdi bir qancha,
Ash'or ham tinglabdi ul ancha.
«...Vatan tarkini bir nafas aylama,
Yana ranji g'urbat havas aylama...»
Bo'ldi, bas qil, mo'ysafid dedi,
Dardlarim qaydin bilding, dedi.
Mo'ysafid ko'zlari yosh edi,
Navoiy-chi bul so'zni dedi:
—Dard sizniki ya'ni elniki,
Tikan daraxtningmas gulniki...

ERKIN YO'LDOSH

АНОР ВА ПИЁЗДАН ҚИЛИНАДИГАН САЛАТ

Бош пиёзни ниҳоятда майдалаб тўғраб ис-
сиқ сув билан 2-3 марта ювиб, бироз
туз сепиб қўясиз. Анорнинг пўстини арчиб
ташлаб доналарининг ярмини эзиб
сувини чиқарасиз ва пиёзга қуясиз, ярми-
ни эса шундайлигича пиёзга
аралаштириб ликопчаларга соласиз. Оқ
пиёздан гулар ясаб, унга анор
доналаридан солиб салатни безатасиз ва
палов ёки гўшти олма билан
қўшиб ейиш учун дастурхонга тортасиз.
Бундай салат учун: ўртача
катталиклаги 2 дона пиёз, 1 та катта анор,
бир чимдим туз ишлатилади.

Бош пиёзни юпка қилиб тўғрайсиз, кўк
пиёздан ҳам пича қирқиб ҳар иккаласига туз,
зира, мурч, узум сиркаси қўшиб яхшилаб ара-
лаштирасиз ва палов ёки кабобга қўшиб ейиш
учун дастурхонга тортасиз. Бунинг учун: 3
бош пиёз, 1 боғ кўк пиёз, 1-2 ош қошигида
узум сиркаси, бир чимдим туз, зира, мурч
кетди.

ТУРПДАН ҚИЛИНАДИГАН САЛАТ

Арчилаги турпни сомон шаклида майда қилиб
тўғрайсиз ва паррак-паррак
қилиб тўғралган пиёз билан мижғиб аралаш-
тирасиз, сўнгра қизил сабзини
қирғичда қириб қўшиб туз, қизил қалампир
ва узум сиркаси сепиб таъмини
ростлайсиз.
Салатни ликопларга солиб бетини турп, пиёз
ва сабзи парракчалари билан
безатасиз ва майда қилиб қирқилган райхон
солиб 15 дақиқа ўтгандан кейин
дастурхонга тортасиз. Бундай салат серёғ ва ха-
мирли овқатлар билан
истеъмол қилиш учун тайёрланади. Салат тай-
ёрлаш учун: 1 дона каттароқ
турп, 1-2 дона қизил сабзи, 2 дона пиёз, 1 ош
қошигида узум сиркаси, бир оз
пиёз, қалампир ва туз эса таъбга қараб ишла-
тилади.

(Davomi)

Urushga tayyorgarlik

Sichqon podsho darg'azab edi,
-Zudlik bilan qo'shin yig'ilsin,-dedi.
Yuborildi har tomonga elchilar,
Dushmanlarning orasiga tilchilar.
Tez orada katta lashkar yig'ildi,
Uch yuz mingdan ortiq askar
yig'ildi.
Piyodalar yasov tortgan bir yonda,

Suvorilar tizilgan bir tomonda,
Paxlavlolar gurzisini ko'targan,
Chavandozlar nayzasini o'qitalgan.
Dubulg'asin kiyib olib boshiga,
Qilichbozlar turar safning qoshida,
Sichqon podsho chiqib qo'shinni
ko'rdi,
-Qani, endi yuringlar,-deb buyurdi.
Dovul qoqib, bayroqlarin ko'tarib,
Yurib ketdi lashkar mushuklar sari,
Elchi ketdi, mushuklarni aytishga,
Jang jabrini e'lon qilib qaytishga:
-Sichqon podsho qo'shin tortib
keladi,
Tayyor bo'ling, tezda yetib keladi!
Qabul qilib chaqiriqni mushuklar,
To'pladilar urushmoq uchun
lashkar.

URUSH

Bir maydonda tuzildi zo'r ma'raka,

MUSHUK ILA SICHQON QISSASI

Pahlavonlar tushdi shu kun oraga,
Bayroqdorlar tug' bilan olg'a yurdi,
Suvoriylar ayamay qilich urdi.
Oyboltalar ishga solindi shunda,
Bir-biridan o'ch olishdi shu kunda,
Har qadamda kesilgan boshlar yotar,
Nayza, o'qqa uchib birov yiqilar,
Birov esa gurzi zarbidan qular.
Sadoqlarda o'qdan qolmas asar ham,
Asray olmas, jangda qalqon, sipar
ham.
O'liklar ko'p, otlar bosib yurolmas,
Bir yiqilgan yana qaytib turolmas,
Chiyillashar g'azab bilan sichqonlar,
Miyovlashar chidolmasdan
polvonlar.

Davom etib, kechgacha qadar urush,
Bera olmay mushuklar jangda turish,
Ko'plik qilib yengadi sichqon tomon,
Mushuklarga bermaydi aslo omon.
Sharmandalik bilan qochar
mushuklar,
Topolmayin berkinishga teshiklar.

BANDI

Shu kuni mushuklar shikast
topdilar,
Parokanda bo'lib har yon chopdilar.
Sichqonlar topdilar aybdor
mushukni,
Bandi qilib oldilar u shumshukni.
Mushukning bo'yniga zanjir solindi,
Eski o'chlar bugun undan olindi,
Mushukni sichqon-shox zanjirda
ko'rdi,

-Ha, nobakor, qalaysan, deya hol
so'rdi.

Achchiq so'zlar bilan qildi haqorat,
-Osib o'ldiraman,- dedi nihoyat,
Bandi zo'r qayg'uda yum-yum to'kib
yosh,
Tiz cho'kib turardi egganicha bosh.
Shox dedi:-Keltiring, darrov
mushukni,
Eldan judo bo'lgan yakka
shumshukni,
Urushda kaltak yeb, tishdan ajragan,
Notavon, noiloj telba, kemshikni.
Men uning boshiga solay bir kulfat
Toki bo'lsin boshqalarga bu ibrat.
Yaxshilikka qilgan edi yomonlik,
Tortsin endi jazosini u badbaxt»
So'ng sichqon-shox buyurdi
jallodiga:
«Mushukni os, quloq solma,
dodiga!»
Azob bilan joni qiynalib o'lsin,
Saboq bo'lsin mushuklar avlodiga.
Soqchilar atrofini o'rab olishdi.
Boshiga ne-ne kunlarni solishdi.
Yugurib kelgancha bir sichqon bu
dam.
Shoxning qarshisida boshin qilib
xam,
Dedi: «Bu sho'rlikni qo'yib
yuboring,
Yetar, shuncha chekkan azoblari
ham.»
Bu iltimos sichqon shoxga yoqmadi,

«Osing!»-dedi hech narsaga boqmad.
Mushukni osishga botinmas hech
zot,
Yaqin yo'lay olmas, hattoki jallod.
Achchiqlandi podsho bu holni
ko'rib:
- O'ldiringlar,-dedi,-tosh bilan
urib!
Nogahon sichqonlar guvillab qoldi,
Barchasi mushukni o'rtaga oldi,
Oqibat boshlanib ketdi toshparron,
Uchib kelaverdi toshlar beomon,
Mushukning bag'rini ular qon qildi,
Qon qildi, qon qildi va bejon qildi.

(Tamom)

(Ikki dugona

Oysha va Poshsha

uchrashib qoldilar)

Poshsha: - Vey Oysha,

o'zingmisan?

Oysha:-Voy dugonajon Poshsha, eson-
omonmisan? Ko'rishmaganimizgayam
ming yil bo'ldiy-ov... O'zingni
qayerdan so'rasak? Bozor xaltasini
ko'tarib olibsan?

Poshsha: -Nimasini aytasan
dugonajon, o'zing sog'-omon
yuribsanmi?

Voy-bo'y...Hech ham o'zgarmabsan.
Men hali bormagan chet elim qolmadi.
Butun O'zbekistonni ko'rdim.

Oysha: - Sen ham o'sha-o'shasan-a,
voy tayba... Menga qara, ilgari
yoshligingda soching taqimingni o'pargi.
Sovchilar o'sha paytda ham faqat sochi
uzun qizlarni qidirib yurishardi.
Mening sochim senikidan bir enlik
kaltaroq edi. O'shanga sochimni senikiga
yetkazaman deb har ikki kunga qatq
chaplaganim- chaplagan edi.
(kulishadi)

Poshsha: - Meni aytmay-sanmi,
Oyshani sochi menikiga yetib olmasin
deb bir qarasa tokni, bir qarasa
guruchni suviga chayganim-chaygan
edi. (kuladilar) Selitradayam
sochimni chayqab
ko'rganman. Mana endi
senikiyam sichqonni
dumidek bo'lib

ketgandir?...

(Oysha qalin va qora sochini ko'rib
anqayib qoladi)

Poshsha: - Qani bunday tur-chi... Xey
o'shandagi qalin qora soching shumi?
Oysha: - (Gir aylanib sochini
maqtanib) Ha shu, xuddi shu sochni
parvarish qilishni mendan o'rgan.

(Birdan Poshshani uzun sochiga ko'zi
tushadi) Iye... qan... anavi orqangdagi
nima? (Sochini ushlab ko'radi)
Sochmi bu?

Poshsha: - Ha soch. Ana ishonmasang
o'lchab ko'r, xuddi o'shandagiday

Maktab sahnasi uchun

SOCHNING SAVDOSI

meni sochim senikidan bir enlik
uzunroq, bilingmi?

Oysha: - Shunday deysanu,
dugonajon, bizdan yoshlar ham
sochini ximiya qilaverib, qilaverib...

Poshsha: - Qirgaverib, qirgaverib... bir
tolayam soch qolmagan, hammasini
sochi parik...

Oysha: - Uyam mayli-ya... (shivirlab)
ulama soch taqishadi...

Poshsha: - (Jahli chiqib) Kim ulama
soch taqadi? Ulama soch qayoqda
ekan? Iye... sen meni shama
qilayapsanmi?

Oysha: - Nega sening jahling chiqadi,
sekinroq gapir, anavi yerdagilar eshitib
qolmasin, uyat bo'ladi-ya...

Seni aytayotganim yo'q, hali tiqilinch
avtobusda kelayotsam, o'zi orqa
eshikdan chiquvdim, odamlar surib
oldi eshikka olib kelib qo'yishdi. Bir
payt orqa eshikda kimdir: «Hoy,
kimning ulama sochi, tushib qoldi?»-
deb baqirsa bormi, yer yorilmadi-yu,
yerga kirib ketmadim.

Poshsha: - Xo... u sening soching
bo'lmasa, nega sen yerga kirib
ketarkansan?

Oysha: - Ha, to'g'ri aytasan, u meni
sochim emasdi. O'shanga shunday
teskari qarab turaverdim.

(Oyshani teskari qaraganda Poshsha uni
sochini ushlab ko'ra boshlaydi)

-Iye, tegma-tegma, bu yerda nima qilib
yuruvding?

Poshsha: - Nima qilardim. Bu yerda
bayram bo'layotgan ekan. Chiroyli,
sochi uzun qizlar kelarmish, deb
eshitib, sovhilikka kelayotuvdim.

Oysha: - Shunaqami, men ham
sovhilikka kelayotgan joyim edi.

Poshsha: - Bu yerga qo'shiq aytishni

bilmaydiganlarni
qo'yishmas ekan,
bilingmi? O'zing birorta
qo'shiq tayyorlab keldingmi?

Oysha: - Ha, bo'lmasam-chi?

Poshsha: - Bo'lmasa bir eshitaylik?

(Oysha «Yorimni sochi kalta»
qo'shig'ini aytadi, Poshsha o'yinga
tushadi. So'nggida Poshshani ulama
sochi tushib qoladi. Oysha kulib
yuboradi, sochini qo'lga oladi)

-Soxta ekan-ku!

Poshsha: - Hoy, olib kel sochimni,
odamni sharmanda qilma... (Oysha
sochini uzatadi)

Oysha: - (Ho-holab kulib) Qo'yaver,
Poshsha: -Hijolat bo'lma (O'zini
sochini tekshirib qo'yadi).

Poshsha: - (kulib) Hoy, haligi
avtobusda soch yo'qotgan ayol,
mabodo o'zlarimasmidilar?

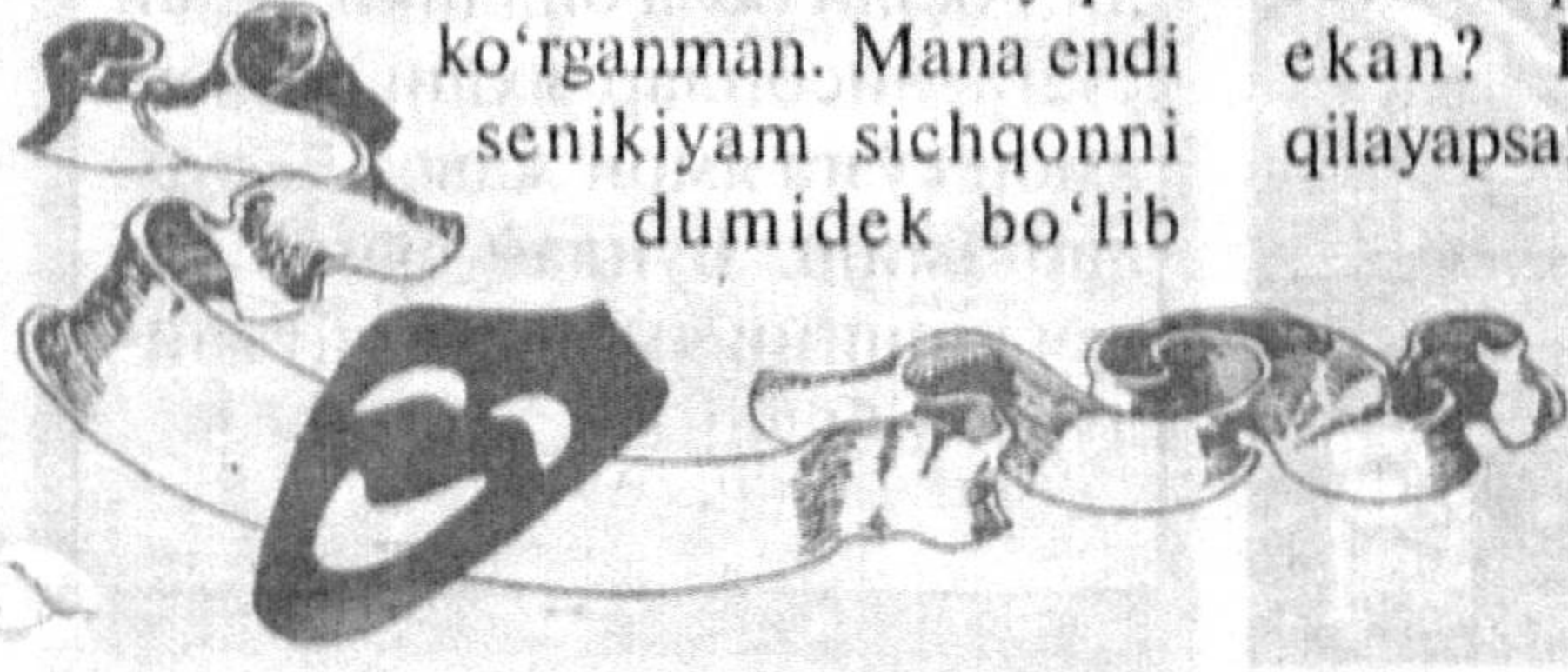
Oysha: - (kulib) Topding, xuddi
o'zimman.

Poshsha: - Jim, eshitib qolishadi. Qani,
endi qiz tanlashga ketdik. Sen u
tomonga, men bu tomonga.

Oysha: - Poshsha, qizlarni sochini
yaxshilab qara, yana o'zimizdan
bo'lmasin?

(Ikki tomon tomoshabinlar orasiga
ketadilar)

Sanobar QODIROVA

Суҳбатимизни ҳазрат Навоийнинг ушбу тўртлиги билан бошласак

Камол эт касбким олам уйидин,
Сенга фарз ўлмагай ғамнок чиқмоқ.
Жаҳондир нотаом ўтмак биайни
Эрур ҳаммомдин нопок чиқмоқ.

Дарҳақиқат, Тангри инсонни бу дунёнинг беағи сифатида азиз ва мукаррам қилиб яратган. Ана шу мукаррамликни сақлаб қолиш ҳам, қўлдан бой бериш ҳам унинг ўз қўлида. Бунга фақат ақл ва меҳнат туфайлигина эришиши мумкин. Зотан, инсоннинг бошқа маҳлуқотлардан фарқи ҳам шунда. Дунёдаги барчажонотлар ейиш учун яшайдилар, улар ичида энг онгли ва ақл соҳиби бўлган инсон эса яшаш учун емоғи лозим. Бунда ҳам пешона тери эвазига келадиган ризқ билан ризқланмоқлари лозим бўлади. Ҳадиси шарифда: «Кишининг

КАСБКИМ ОЛАМ УЙИДИН...

энг лаззатли ва ҳалол оши ўз касби бирла топган ризқидир», - дейилади. Яна бошқа бир ҳадисда: «Талабул - ҳалали важибун ала кулли муслимин».

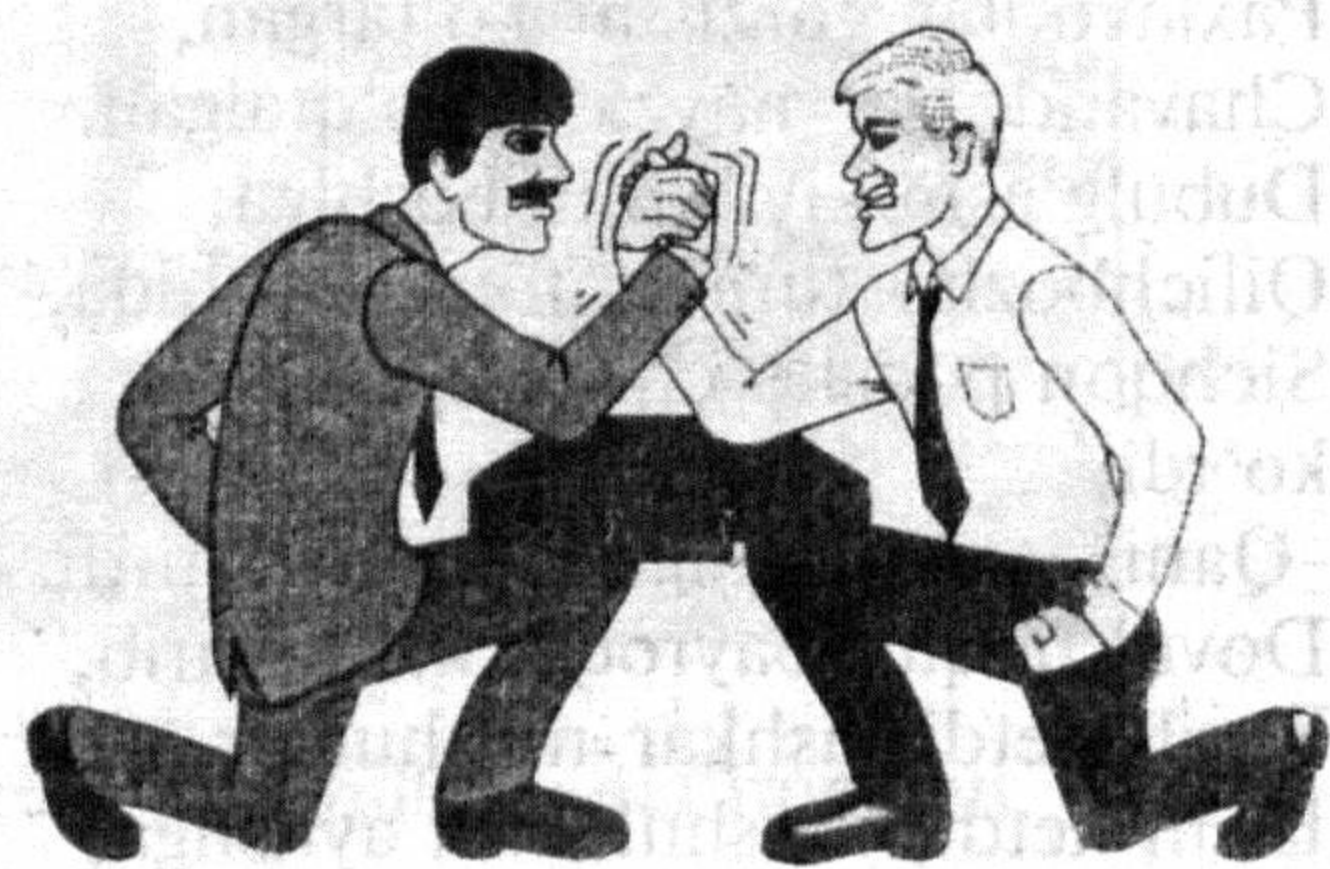
Яъни: «Ҳалол ризқ изламоқ ҳар бир мусулмон учун вожибдир». Яшаш учун кураш барча жонотлар орасида давом этади. Энди инсонлар учун бу ҳол қай йўсинда бўлмоғи аъло? Инсонлар учун қўл меҳнатлари касб ва ҳунарлари орқали келган ризқ қадар авло ва лаззатли таом бўлмаса керак. Тарихга назар солсак, Пайғамбаримиз Муҳаммад саллаллоҳу алайҳи васаллам ҳам чўпонлик қилганлар (нубувват келгунга қадар). Довуд пайғамбар ҳам темирчиликни касб қилиб олганлари маълум. Зеро, у киши мажбурият юзасидан бу иш билан шуғулланмаганлар. Чунки Довуд алайҳиссалом улуг ва бой подшоҳ бўлганлар. Ёки Аҳмад Ясавий беҳисоб мурид ва асҳоб эгаси бўлиб туриб косатарошлик билан

кун кечирганлиги ривоят қилинади.

Шундай савол туғилиши мумкин: «Хўш, бунинг эвазига инсонни қандай мукофот кутади?». Аввало инсон ўзини, оила аъзоларини ва имкони етса қариндошларини таъминлаб туришининг ўзи садақадир. Аллоҳдан ажр олади. Қолаверса, «бир инсон ҳалол касб этиб, иттифоқо шу касб туфайли касал бўлиб қолса, унинг гуноҳлари кечирилади», - дейдилар Расулulloҳ. Шундай экан, ҳар бир инсон ҳалол касб ва ҳунар эгаси бўлмоғи лозим. Ислон дини инсонларни мудом ҳаракатда бўлишга, дунёда яхши, муҳтож ва мутеъ бўлмаган ҳолда, имкон қадар бадавлат яшашга ташвиқ этади, фақат ҳалоллик билан. ер юзининг барча бойликларини Аллоҳ инсонлар учун ҳозирлаган. Шундай экан, Аллоҳнинг шундай неъматларидан фойдаланмай, «бизга ризқни худо етказди», - деб осмонга қараб

ўтириш тўғри бўлмайди. Тўғри, ризқни Аллоҳ беради, лекин ҳаракатинг сабаб, касбу ҳунарингни сабаб қилиб беради. Дунёда ҳаракатсизлик қадар офат йўқ. Зеро, бошимизга тушган балолар ҳаракатсизлигимиз туфайли, чор истибдодининг қурбони бўлишимиз ҳам, бошқа миллатлар оёғи остида топталишимиз ҳам ҳаракатсизлигимиз ва ялқовлигимиз туфайли бўлганлиги тарихдан аён. Шундай экан, ҳар биримиз ҳалол касб ва ҳунар эгаси бўлиб, фарзандларимизни шунинг эвазига ўстирсак ва шуни улар онгига сингдирсак, иншоллоҳ икки дунё саодатига эришамиз.

Абдуҳамид АБДУҒАФФОРОВ,
Тошкент Давлат Шарқшунослик
институту 3-курс толиби.

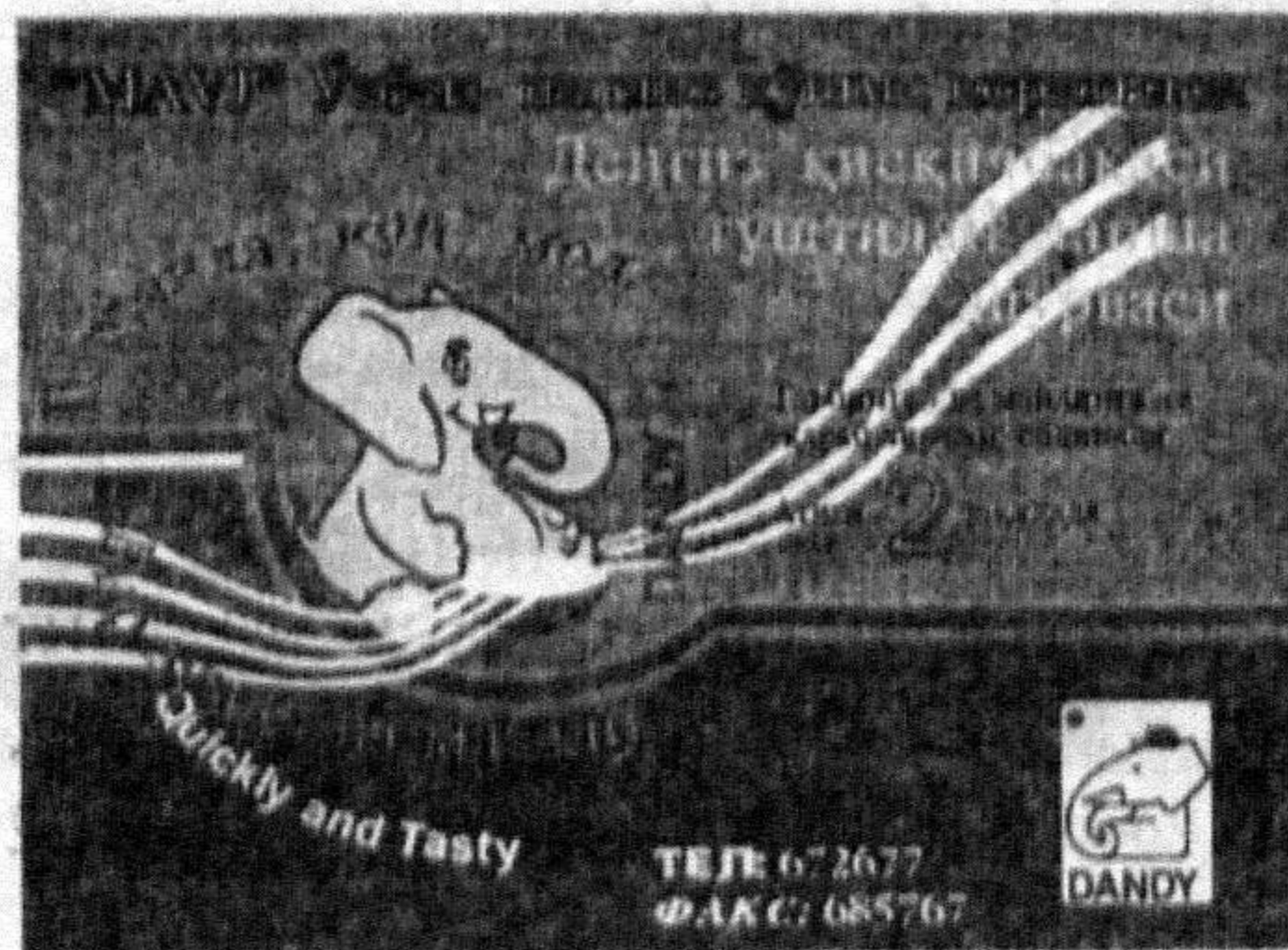
АҚЛ ЎЗИ НИМА?

Хўш, ақл ўзи нима? Инсонларни бошқа маҳлуқотлардан айириб турадиган нарсаси - уларнинг тиллари эмас, балки ақллари. Чунки барча маҳлуқотлар қушлар бўлсин, ҳайвонлар бўлсин, ўз тилларида бир-бирлари билан сўзлашадилар. Бошқа маҳлуқотлар ақлсиз бўлганлари ҳолда, инсонлар ақл соҳибидирлар, фарқ мана шундадир. Шунинг учун ҳадиси шарифда айтиладики: «Кивамул маръи ақлуҳу вала дийна лиман ла ақла лаҳу». Таржимаси: «Инсонларнинг таянадиган нарсаси ўзининг ақлидир. Ақли бўлмаган кишининг дини ҳам бутун бўлмайди». Инсонларнинг ҳикмати ақлига қараб бўлади, ақлсиз кишининг ҳалқ наздида қиммати бўлмайди. Инсон ҳаёти бу абадий

сафардир. Сафар асносида у озмунча бекатларни босиб ўтади. Буларнинг баъзилари беҳавотир бўлса, баъзилари машаққатлидир. Шунинг учун инсон ақлига таяниб бошига келадиган ҳар қандай кунларга ҳозир бўлиб, уни енгиб ўтиши лозим бўлади. Шу ўринда Саййид Жамолиддин ал-Афғоний ҳазратларининг баъзи фикрларини келтирмоқчимиз:

1. Ақл ваҳм ва хурофотдан пок бўлиши лозим, - дейди у киши. Чунки ваҳм билан хурофот ақл билан ҳақиқат орасида парда бўлиб туради. Шу сабабли 1. Ақл билан ҳақиқат бир-бирига кўринмайди. Шу ерда энди пардаланган ақл ўз вазифасини бажара олмай, турли гумон ва шубҳа-

ларга йўл очилади. 2. Камолот таҳсил этув. Бу ҳам ақл ёрдамида бўлади. Бунинг учун миллати ҳар бир ақли солим бўлган ёшлари ўзларини етук деб, улугъ ниётлар билан яшамоғи, худо хоҳласа улкан ишларни амалга ошира оламан, қўлимдан келади, деб ишонмоқлари лозимдир. Саодат мана шундадир. Инсонларнинг бошларига келадиган кулфатларнинг кўпи ақлга эргашмаслик туфайли бўлади. Масалан, бир кишига номаълум бўлган шубҳали нарсаси ҳақида гапирилса-ю, у ўйлаб ўтирмай, шунга ишонса. Унинг мулоҳаза юритмай сўзсиз бунга ишониши ақлсизлигини нишонасидир. Шунинг учун инсонлар, айниқса келажак эгалари бўлган ёшлар улугъ ёшли кексалар, олимлар, билимдонлар, дунё кўрган кишилар ва ҳақимлар суҳбатида кўп бўлишлари лозимдир. Қолаверса, ҳадисларда айтилганидек, тадбир даражасида, яъни тадбирли бўлиш даражасидан ортиқ ақл йўқдир.

Абдулла Авлоний

ОВОЗ

Бир бола мактабдан келиб, китобларини қўюб, таомларини еб, ўйнамоқ учун боғга кириб, шул кун ўқигон сабақини қичқириб ўқигон замон қулоғига қўшинининг девори тарафиндан бир боланинг ўқиган товиши келди. Бу овозни эшитган замон боғда мандан ҳам бошқа бола бор экан деб суюниб: «Кел ўртоғ! Иккимиз бирга ўқушуб, бирга ўйнаймиз», деса ул ҳам шул сўзни айтди. Боланинг бир оз аччиғи чиқуб, атрофни охтара бошлади. кўп вақт излади, ўзидан бошқа ҳеч кимни кўрмади. Охирда жаҳли чиқуб, ямон сўзлар айтса, ул тарафдан ҳам ямон сўзлар эшитди. Бола ниҳоятда ҳафа бўлуб, йиғлаб, боруб онасига айтди: «Эй онажон, боғда бир ямон бола бор экан, ман имани сўзласам, шуни айтур. Манга ямон сўзлар сўзлади. Қанча изласам ҳам тополмадим», - деди. Онаси боланинг ўзининг овози эканин билуб: «Эй ўғлим! Сан анча ямон сўз айтма. Яхши сўз айтсанг, ул ҳам санга яхши сўзлар илм жавоб берур», - деди. Бола яна боғга боруб яхши сўзлар сўзласа, жавобига яхши сўзлар эшитди. Ақлли бола билдики, яхши сўзга инсонлар яхши жавоб, ямон сўзга ямон жавоб берурлар эмиш. Бундан сўнг бола ҳеч кишини ямон сўз айтмайдургон бўлди.

Худо неъматларин олийси идрок,
Ақлни мадҳ этар, кимки дили пок.
Ақл йўл кўрсатиб, дилни этар шод,
Ҳар икки оламда ақлли обод,
Ақл бир тирик жонки, билмас завол,
Ақл турмуш асли буни ёдлаб ол,
Ақлдан ғамгинлик, шодлик, ўктамлик,
Ақлдан борлигу йўқлигу камлик,
Киши иш қиларкан беақлу идрок,
Бўлур қилмишидан юрак-бағри чок.

ХАЛОВАТИНГИЗ ЙЎҚОЛМАСИН

Халқимизда «Олов дўст, олов душман», - деган ибора бежиз айтилмаган. Дарҳақиқат, инсонларга қувонч, иссиқлик бахш этувчи оловдан тўғри фойдаланилса, беминнат хизмат қилади, агар озгина тизгиндан чиқса ёки нотўғри фойдаланилганда ғам-ташвиш олиб келади, кулфатларга сабабчи бўлади.

Кимларнингдир бепарволиги, эътиборсизлигидан содир бўлган ёнғинлар натижасида шаҳримиздаги корхона, ташкилотлар, хусусий хонадонлар катта зарар кўраётгани сир эмас. Жумладан, шу йилнинг ўтган январь ойида шаҳримизда 141та ёнғин содир бўлиб, унинг асоратлари орақсида 4 киши ҳаётдан кўз юмди. 5 киши оғир тан жароҳати олди.

Ҳар бир содир бўлаётган ёнғин одамларнинг айби билан бўлади. Чунки баъзи бир корхоналарда маъмурий биноларда, ўқув масканларида, даволаш масканларида, айниқса турар жойларда ёнғин хавфсизлигини таъминламаслик, ёнғин назорати бўлими ходимларининг кўрсатмаларини ўз вақтида бажармаслик, огоҳлантиришларга бепарволик билан қараш, катталарнинг лоқайдлиги масъулиятни унутиб қўйишлари натижасида ёнғинлар содир бўляпти. Унутмангки, ҳар бир ёнғин бу йўқотишдир. Йиллаб йиғган мол-мулкимиз санок-

ли дақиқаларда ёниб кул бўлади. Катта зарар кўрамиз.

Азиз болажонлар, сизларга содир бўлган ёнғинлардан баъзи бирларини айтиб ўтмоқчиман.

2000 йилнинг 21 январь куни Бектемир тумани Нурафшон кўчаси 52-уйда содир бўлган ёнғин ўз вақтида ўт ўчирувчилар томонидан ўчирилди. Ёнғин оқибатида уй жиҳозлари ёнди. Ёнғин аянчлиси ёнғинни ўчириш вақтида фуқаро Угай А.нинг жасади топилган. Ёнғинни келиб чиқиш сабаби сигарета чекишда ёнғин хавфсизлик қондасига риоя қилмаслик экан.

2000 йилнинг 31 январь куни соат 08 дан 44 дақиқа ўтганда ёнғиндан сақлаш бошқармасининг «Куч воситаларини бошқариш маркази»га Яккасарой тумани, Муқимий кўчаси, 17-уй 14-хонадонда ёнғин содир бўлганлиги ҳақида хабар беришди. Соат 08

дан 49 дақиқа ўтганда ўт ўчириш машиналари белгиланган манзилга етиб боришди. Ёнғин соат 08 дан 54 дақиқа ўтганда ўчирилди. Ёнғин оқибатида катта зарар кўрилди. Иванов Антон Тимофеевичнинг жасади топилди. Бунга ҳам сигарета чекишда ёнғин хавфсизлик қондаларига риоя қилмаслик сабаб бўлган.

Ёнғин чиққан ҳолда дархол «01»га кўнғироқ қилинг. Ўт ўчириш ходимлари етиб келгунга қадар ўтти ўчиришга киришинг. Агарда хоналарда одамлар қолган бўлса уларни қутқариш чораларини кўринг.

Азиз болажонлар, Тошкент шаҳар Ёнғиндан сақлаш бошқармаси ходимлари ҳам мактабларда, мактабгача тарбия муассасаларида, маҳаллаларда, ишлаб чиқариш корхоналарида ёнғин офатини олдини олиш учун самарали фаолият кўрсатиб, тушунтириш ишларини олиб бормоқдалар.

Ёнғин билан боғлиқ аксарият аянчли ҳодисалар кундалик турмушда йўл қўйилаётган бепарволик, лоқайдлик, масъулиятни унутиб қўйиш каби иллатлар оқибатида рўй бермоқда.

1999 йил биргина Тошкент шаҳрида 2099та ёнғин содир бўлди, кўрилган моддий зарар 21176872

сўмдан ошиб кетди. Бу ёнғинларда 31 киши ҳалок бўлиб, 58 киши ҳар хил турдаги тан жароҳати олдилар.

2000 йилнинг ўтган январь ойида эса 150дан ортиқ ёнғин содир бўлди. Бунга асосий сабаб сигарета чекишда хавфсизлик қондаларига риоя қилмаслик, унинг қолдиқларини дуч келган жойларга ташлаб юбориш, болаларнинг қаровсиз қолдирилиши, газ ва электр асбобларидан фойдаланишда хавфсизлик қондаларига риоя қилмаслик оқибатида содир бўлмоқда.

Ҳамюртларимиз ана шундай бахтсизликка қандай тушиб қоляптилар?

Биз касалхонада бўлганимизда жароҳатланган турли ёшдаги юртдошларимизни кўриб ана шу саволлар гирдобиди қолдик. Касалхонанинг куйганларни даволаш бўлими

раҳбари Ўткир ака Комилов билан бўлган суҳбатимиз ана шу хусусида бўлди.

- Ўткир ака, бир кунда қанча фуқаро сизларга мурожаат этиб ёрдам сўраб келади?

- Куйишдан жароҳат олганлар сони 5-6 кишини ташкил этади. Бу кўрсаткич бир ойда 33 тани ташкил этади. Уларнинг аксарияти 12-14 ёшли ўсмир ёшларни ташкил этапти.

- Сиз даволашдан аввал улар билан қисқача суҳбатда бўласиз. Жароҳат олганларнинг бундай аҳволга тушиб қолишига нима сабаб деб ўйлайсиз?

- Ўсмир ёшлар билан суҳбатлашганимда албатта билиб-билмай қилган ҳаракат ёки ота-оналар назоратидан четда қолиш, ўт ёқиш, чўғ билан ўйнаш, баъзан тез алангаланувчан моддаларга ўта қизиқувчанлик сабаб бўлганлигини эшитасиз. Баъзида оловдан, газдан, электр иситиш асбобларидан нотўғри фойдаланиш, уларга эътиборсизлик ҳам кўпроқ сабаб бўлади. Бензин, гугурт, сигареталар болаларнинг қўлига тушиб ёнғин келиб чиқиши, бунинг оқибатида куйишдан жароҳат олиш ҳолларига сабаб бўляпти.

- Бугунги кунда куйишнинг қайси турлари кўпроқ учраяпти?

- Болаларда чўғ ва алангадан, катталарда эҳтиётсизлик туфайли газ, қайноқ сув, электр токи таъсиридан куйиш ҳоллари кўпроқ учрайди.

- Куйишнинг қандай ҳолатлари оғир жароҳат ҳисобланади?

- Олов ичида қолган кишиларни даволаш анча қийин. Уларнинг танасини юза қисми 80 фоизгача куйган бўлса, агарда у жисмонан соғлом бўлса қутқариб қолиш мумкин. Аввало ҳеч бир кимса бундай ҳолатга тушмасин. Жароҳат олган шахснинг куйган жойига дастлаб совуқ сув ёки муз қўйилади. Бу билан жароҳат чуқурлашишининг олди олинади. Бироқ, кўп ҳолларда шифохонага келгунча тиш пастаси, ёғ суриш, картошкани майдалаб қўйиш ҳоллари кўпроқ учраяпти. Бу жароҳатни вақтинчалик енгиллатсада, куйиш даражасини аниқлаш ва уни даволашни қийинлаштиради. Шунинг учун ҳам ўз вақтида шифокорга учраган маъқул.

- Шундай ҳолларга тушиб қолмаслик учун фуқароларимиз нима-ларга эътибор қилишлари керак?

- Ёнғин муҳофазаси қондаларига риоя қилиш, ёнғиндан хавфли нарсаларни доимо эътиборда тутиш керак. Ана шунда биз ёнғиннинг ҳам, куйиш ҳолларининг ҳам олдини олган бўламиз.

Феруза САГДУЛЛАЕВА,
Тошкент шаҳар Ёнғиндан сақлаш бошқармасининг Давлат Ёнғин назорати бўлими инспектори, ички хизмат катта лейтенанти.

БЕҲЗОД БОҒИ

Маълумки, 1997 йили Ўзбекистон Вазирлар Маҳкамаси буюк аجدодимиз, Шарқнинг бетакрор расоми Камолитдин Беҳзод таваллудининг 545 йиллигини нишонлаш тўғрисида қарор қабул қилган эди. Орадан ўтган 3 йил давомида бу муборақ тўйга катта тайёргарлик кўрилди. Пойтахтимизда Камолитдин Беҳзод исмли меъморий боғ-оромгоҳ яратиш вазифаси ҳам ана шу тadbирлар сирасига киради. Республика Бадий Академияси Тошкент шаҳар ҳокимияти билан биргаликда ана шу боғ лойиҳаси учун очик танлов эълон қилган эди. Икки босқичда ўтган ана шу танлов якунланди. Унда пойтахтимизда қурилган кўплаб бадий иншоотлар лойиҳалари муаллифи, республикада хизмат кўрсатган меъмор Ричард Бизе ғолиб чиқди. Мазкур лойиҳа қурилишини «Тошчетэлқурилиш» ҳиссдорлик жамияти барпо этадиган бўлди. Шундай қилиб, Камолитдин Беҳзод бобомизнинг 2000-йилда нишонланадиган муборақ тўйига муносиб яна бир тўёна барпо этилмоқда.

**Севарани асал қизим, шакар қизим, шоколад қизим дейшади...
Ўзи қанақа қиз, Севара?**

АСАКА ШОКОЛАДИ

Ўзининг «Дамас», «Тико», «Нексия» автомобиллари билан мамлакатимиз довуғига довуғ қўшаётган асакаликлар республикаимиз аҳлини, хусусан, ширинхўр болажонларни ҳам хушнуд этадиган бўлди: Андижон вилоятининг Асака шаҳрида шоколад фабрикаси ишга туширилди. Вилоят «Матбуот-савдо» жамияти билан «Ўзбекбирлашув» бошқармаси қошидаги Асака тумани «Оби нон» ҳиссдорлик жамияти қисқа муддатда қуриб, ишга туширган бу янги корхона бир кеча-кундузда 3 тонна вафлили шоколад ва бошқа конфетлар ишлаб чиқариш қувватига эга. Бу ширинликлар хазинаси 60 йигит-қизни доимий иш билан таъминлади.

LOFLAR

—Ali Valiga dedi:

—Imtihonni kompyuterda topshirayotgandim. To'g'ri javoblarni qalashtirib tashlab bunday qarasam, kompyuterda: «Siz bilan ortiq bellasha olmayman, tan berdim» - degan yozuv turibdi.

—Bilag'onlikda xuddi o'zimsan-da, do'stim. Azbaroyi to'g'ri javob beraverganimdand kompyuter chiday olmay portlab ketdi. Bahonada boshqa bolalar imtihondan qutulib qolishdi, dedi Vali Alining yelkasiga qoqib.

x x x

—Kecha yarim kechada o'rnimdan turib qarasam, ikki tomonda ikkita oy charaqlab turibdi. Shuning sirini bilish uchun observatoriyaga ketyapman, dedi Ali Valiga.

—Ovora bo'lib yurma, sababini men aytaman. Maktabimizni otaliqqa olgan homiy tashkilotimiz bizga chet eldan

keltirilgan oq tunuka bilan qora oynadan uch qavatli maktab qurib berishdi. Sen ko'rgan o'sha ikkinchi oy maktabimizning osmondagi jilosi bo'lsa kerak.

x x x

10-sinf o'quvchisi Ali maktabga «Moskvich» mashinasida keldi.

—Zo'r-ku do'stim, kimning mashinasi, adangnikimi, to'g'angnikimi?— dedi Vali xavaslanib.

—O'zimniki o'rtoq, o'zimniki. Tadbirkorlikda gap ko'p ekan og'ayni. Qo'shnimiz Seryoja bilan yoz bo'yi metroma-metro yurib «Bemor onamizga dori olishga yordam bering», deb pul yig'dik. Natija yomon bo'lmadi, Seryoja «Damas»lik, men esa mana shu toychoqqa ega bo'ldim.

Muhabbat HAMIDOVA.

ҚАЙСИ ХАЛҚ ЭНГ
ЗҮР ЯШАЙДИ?

«Аргументы и факты» газетасида ёзилишича, Люксембург мамлакати фуқаролари энг яхши таъминланган кишилар экан. Бу борада америкаликлар иккинчи ўринда туради. Норвегияликлар, швейцарияликлар, сўнг японлар...

Россияликлар эса таъминланганлик бўйича 62-ўринда!

Ўзбекистон болалари
ва ўсмирларининг
газетаси

Муассислар:
ЎЗБЕКИСТОН
РЕСПУБЛИКАСИ
ДАВЛАТ МАТБУОТ
ҚЎМИТАСИ
ЎЗБЕКИСТОН
РЕСПУБЛИКАСИ
ХАЛҚ ТАЪЛИМИ
ВАЗИРЛИГИ,
«СОҒЛОМ АВЛОД
УЧУН»
ХАЛҚАРО ХАЙРИЯ
ЖАМҒАРМАСИ

БОШ МУҲАРРИР:
Умида АБДУАЗИМОВА

ТАХРИР ҲАЙЪАТИ:

Шухрат АХМЕДОВ,
Йўлдош САИДЖОНОВ,
Гулнора ЙЎЛДОШЕВА,
Хотам АБДУРАИМОВ,
Мукаррама МУРОДОВА,
Суннатилла ҚЎЗИЕВ,
Эргашвой САРИҚОВ,

Ижарадаги Тошкент
Матбаа комбинатида
офсет усулида 39092
нускада босилди. Ҳажми
2 босма табоқ.
Буюртма - К-7720
Газетани PENTIUM-II
мтх компютерида
Абдуҳамид
АБДУҒАФФОРОВ
саҳифалади.

Рўйхатдан ўтиш
тартиби № 000137
Манзилимиз
700129,
Тошкент шаҳар,
Навий кўчаси, 30-уй.

Тел: 144-62-34

ГРИПП - КАРАМДАН КЎРҚАДИ

Муштарийлардан бири тахририятга ёзишича, гриппдан сақланишнинг жуда содда усули бор экан: бир-икки кун оқбош карамни хомлигича еган одам гриппга чалинмайди. Чунки карамда жуда хилма-хил дармондорилар ва бошқа фойдали моддалар бор. Бундан ташқари, карам микробларни қирувчи интерферон моддасини ҳам ишлаб чиқаради.

Тўғри, карам одамнинг овқатга бўлган эҳтиёжини қондиради. Чанқокни босиш учун эса 2-3 кун нағматак қайнатмасини ичиш кифоя. Шундай қилиб, гриппни осонгина енгиш мумкин экан. Қандай яхши! Ҳам арзон, ҳам осон муолажа!